

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE

Op 30 april 1904 stelde Prosper Claeys in de rubriek "Burgerlijke Bouwwerken - Vrijdagmarkt - XVIIIe eeuw (1771-1772)", in het Frans, een fiche op over

Het Lakenmetershuis op de Vrijdagmarkt - (Foto ACL Nr. 25232).

DE GEVEL VAN HET LAKENMETERSHUIS

Het Lakenmetershuis, gelegen aan de Noord-Oostzijde van de Vrijdagmarkt, was vroeger, zoals zijn naam het aanduidt, het lokaal waar het laken gemeten werd dat door de wevers van het platteland te koop werd aangeboden.

Zijn oude gevel is weergegeven op het schilderij van J.B. van Volxsom dat de inhuldiging voorstelt van Keizer Karel VI als Graaf van Vlaanderen, op 18 oktober 1717.

Het was een trapgevel die bekroond werd door de Gentse leeuw die steunde op een wapenschild en een vaandel vasthield. De slechte staat van de gevel noopte het Stadsbestuur hem af te breken en te vervangen door een nieuwe die gebouwd werd in 1771-1772, volgens plans van architect Bernard De Wilde. Het is deze die nu nog bestaat en onze afbeelding ontslaat ons ervan hem in detail te beschrijven. Van een zeer grote soberheid, is hij interessant, juist wegens de betrachting naar eenvoud waarvan hij getuigt.

Gedurende gans de XIXe eeuw vergde het Lakenmetershuis onafgebroken herstellings- en onderhoudswerken. Tenslotte besliste de Gemeenteraad in zijn zitting van 5 mei 1902 het Lakenmetershuis bijna volledig te herbouwen. Enkel de gevel en de onderste delen van de muren bleven behouden. De kosten van de werken werden geraamd op 42.000 fr.

Het Lakenmetershuis werd niet uitsluitend gebruikt voor het meten van het laken. In de XVIIe en XVIIIe eeuw werden er diverse voorstellingen gegeven in de grote zaal van het gelijkvloers.

In de XVIIIe en in het begin van de XIXe eeuw diende het dikwijls, in oktober, als danszaal gedurende de kermis van de St-Jacobsparochie. In 1810 werd er een Bisschoppelijke Zondagschool gesticht die er bleef tot aan het einde van de jaren 1850.

Het Letterkundig Genootschap *de Taal is gansch het Volk* had er eveneens zijn lokaal, net zoals het *Willems-Fonds*. Deze laatste vereniging richtte er een van haar vier volksbibliotheken in en gaf er ook openbare voordrachten. In de loop van de XIXe eeuw diende de grote zaal ook nog als kiesbureau. Men hield er politieke meetings en men gaf er concerten en hield er feesten van alle aard.

Sedert 1889 heeft de filantropische vereniging *Zonder Naam niet zonder Hart* er een openbare eetzaal ingericht.

Cf. ons artikel in de *Flandre libérale*, 28 maart 1904. - F. De Potter, *Gent*, t.VI, pp 410-412. - *Bulletin de la Société d'histoire et d'archéologie de Gand*, t.VIII, 1900, p. 324.